

Plaatsingslijst van het archief van G.J. Sybesma

Jaren van de collectie 1902 – 1977

Samengesteld door: Bram-Willem (A.W.) Aarnoutse

Collectie HDC | Protestants Erfgoed
Bibliotheek Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 1008
augustus 2025

Inleiding

Het archief van ds. G.J. Sybesma omvat vier dozen, voornamelijk preken uit Vinkeveen (eerste periode, 1931 – 1934), Palembang, Semarang, Salatiga, Batavia [Jakarta] en Bandung (voormalig Nederlands-Indië), Vinkeveen (tweede periode, 1950 – 1955) en daarnaast enkele andere documenten.

Biografische schets

Gerben Jan Sybesma (Ulrum, 2 januari 1902 – Utrecht, 8 juni 1977).

Zoon van J. Sybesma (Sexbierum, 8 oktober 1874 – Dedemsvaart, 20 april 1931), studie Kampen; predikant Westeremden 1899, Ulrum 1900, Hatttem 1903, Bunschoten 1911, Zierikzee 1913, Koudekerk a/d Rijn 1917, Burum 1920, Dedemsvaart 1924.

Gehuwd met Maria van Anken (Suawoude, 1 juni 1872 – Rotterdam, 23 juni 1949).

Via haar zuster Rientje van Anken die in 1919 trouwde met Johannes Kloosterhuis is er een relatie naar de familie Rutgers-Kloosterhuis.

[Hindrik Pieter (Henk) Rutgers (Siddeburen, 22 juli 1904 – Rhenen, 27 nov. 1973), gereformeerd predikant te Vinkeveen 1934 – 1948].

H.B.S. te Zierikzee
Gymnasium, Leiden
Willem Lodewijkgynasium, Groningen

Studie theologie aan de VU

G.J. Sybesma | m | Geb. dat.: 1902-01-02 | Geb. plaats: Ulrum | Provincie: Groningen | Dat. inschr.: 1924-09-17 | Inschr. jaar: 1924 | Studie: Theologie | Propedeuse: 1925-11-10 | Kandidaats: 1930-06-19 | Dispuut: Akademeia | Corps: C

Bron: geheugenvandevu.nl/...

Studenten_Gegevens_1880_tot_1940_juli_2018.pdf

Hulppredikant Dedemsvaart	1931
Predikant te Vinkeveen	27 september 1931 – 12 augustus 1934
Predikant te Palembang	7 oktober 1934 – 10 november 1940
Legerpredikant bij het K.N.I.L.	november 1940
Waarnemend hoofdlegerpredikant	1946
Hulppredikant Vinkeveen	2 juli 1950 tot 5 juli 1952
Predikant te Vinkeveen	6 juli 1952 tot 30 oktober 1955
Ziekteverlof Chr. Sanatorium Zeist	zomer 1955
Emeritus (om gezondheidsredenen)	1955, buiten bediening december 1956
Bestuurslid Christelijke Emigratie Centrale	
Landelijk bemiddelaar van academici en hoger leidinggevend personeel Gewestelijk Arbeidsbureau te 's-Gravenhage	1956 – 1967

Huwde

1. 16 sept. 1931 te Deventer Alida Suzanna Christina van 't Slot (Arnhem, 7 juli 1906; onderwijzeres); kinderen: Diet Reinhilde Gerda (Vinkeveen, 10 juli 1932) en Jan (Palembang Sumatra, 29 juli 1935 – mei 2014); gescheiden te Diepenveen, 15 mei 1972.
2. 1 juni 1972 te Voorschoten Catharina Wilhelmina Mulckhuysen (Vinkeveen, 18 juni 1924 – 28 augustus 2000).

Begraven te Vinkeveen (Hervormde begraafplaats, Herenweg 201) door ds. Th. Rienks (1916-2009)

Aanvullende opmerkingen

Het HDC-archief 1057 'Plaatsingslijst van enkele stukken en documentatie betreffende Gereformeerde Kerken in Nederlands-Indië (1908-1954)' bevat diverse correspondentie van G.J. Sybesma uit zijn periode in Nederlands-Indië.

Waaronder ook een 'Rapport over den arbeid van Ds. G.J. Sybesma, in opdracht van den Raad der Geref. kerk te Semarang, vanaf 14 oktober 1942 tot 14 augustus 1943'

Het archief van de Gereformeerde Kerk te Vinkeveen – Waverveen [P.G. 'De Morgenster', Herenweg 253], te Vinkeveen bewaard, bevat een brief van G.J. Sybesma, Palembang 11 december 1937 t.g.v. het 50-jarig bestaan van de gemeente (Doleantie, 1887).

Daarnaast enkele brieven van G.J. Sybesma, uit de tweede periode (1950-1955).

Literatuur

De Gereformeerde Zending in Midden-Java 1931 – 1975. Een bronnenpublicatie.
Bewerkt door dr. Chr.G.F. de Jong, Zoetermeer 1997

Bram-Willem (A.W.) Aarnoutse, 'Niet in eigen kracht'. Ds. H.P. Rutgers in
Gereformeerd Vinkeveen 1934 – 1948, uitgave in eigen beheer 2020
[download via <https://hetutrechtsarchief.nl/onderzoek>]

Krantenberichten

Zendingsblad van de Gereformeerde Kerken in Nederland, woensdag 1 augustus 1934

Gooi en Eemlander, 11 mei 1950

Zeeuws Nieuwsblad, 14 augustus 1951

Trouw, 16 augustus 1951

'Vinkeveners gaan emigreren. Dominee geeft Engelse les' (met foto)

Trouw, 14 oktober 1953, 'Ds. Sybesma naar Melbourne voor besprekingen'

Trouw, 29 oktober 1953, 'Sibajak op weg met 1005 emigranten'

Het Nieuwsblad van het Zuiden, 29 oktober 1953:

'Duizend emigranten naar Australië. Jeugd rijk vertegenwoordigd'

Het Vaderland, 11 november 1953

Drentsche Courant, 7 okt. 1955, Kerkelijk nieuws. Met emeritaat'

Algemeen Handelsblad, 1 november 1955

Trouw, 14 december 1956, 'Ds. G.J. Sybesma legt ambt neer'

Plaatsingslijst

Doos 1: Preken

Preken 1932 – 1934, eerste periode te Vinkeveen, genummerd 1 – 80

Doos 2: Preken

Drie series catechismuspreken, zonder datum, eerste periode te Vinkeveen, genummerd A – Z | AA – VV | Pa – Pj

Doos 3: Periode Nederlands-Indië

- ‘*Uit de Levensbron*’, prekenserie uitgegeven door de Gereformeerde Kerken in Nederlands Oost-Indië (Bandung): preken door G.J. Sybesma

‘Christus en onze stoffelijke nood’, jrg. 17 nr. 6, 9 februari 1936
‘Hemelvaart’, jrg. 17 nr. 21, 21/24 mei 1936
‘Tweeerlei levensrichting’, jrg. 17 nr. 39, 27 september 1936

‘Van Pontius naar Pilatus’. Preek over Lucas 23: 5-16, jrg. 20 nr. 10, 5 maart 1939
‘Paschen’. Preek over Joh. 20: 11-18, jrg. 20 nr. 15, d.d. 9 april 1939
‘De weeskerk’, jrg. 20 nr. 21 d.d. 21 mei 1939

‘Dat God dit toelaat’. Preek over Job 9: 24, jrg. 21 nr. 31, 4 augustus 1940
‘Gods ontfermen over de vijanden’. Preek over Jona 4: 10 en 11, jrg. 21 nr. 44, 3 november 1940
- ‘Eerste brief aan [vrienden te Vinkeveen]’, 10 mei 1935
- ‘Derde brief aan onze Vinkeveense vrienden’, inclusief foto’s van o.a. de Gereformeerde Kerk en pastorie te Palembang 15 okt. 1935
- ‘Christelijke geloofsvraagstukken psychologisch benaderd’. Lezing gehouden voor de Nederlands Christenmilitairen Ontmoetingskring (NCOK) te Magelang, op 29 juni 1941 – 6 juli 1941 – 10 augustus 1941
- Drie verzamelingen preken te Semarang, Salatiga, Batavia [Jakarta] en Bandung
- Enkele preken te Wassenaar, 31 maart 1950 – 1 april 1950
- Preken uit de tweede Vinkeveense periode 1950 – 1951

- Varia:

‘Tropendominiee’, getypt, inclusief handschreven aantekening, 19 oktober 1950

‘Zendingsveld en ereveld’, getypt, z.d.
Zending. ‘Gods werk op Zuid Sumatra’, Psalm 67: 2-3, z.d.

Omslag ‘Leger toespraken’,
I. Is onze dienst de moeite waard? (Kerstfeest 1940)
II. De betekenis van het huwelijk voor de herrijzenis van Nederland
III. De waarborg voor onze veiligheid
IV. Voor vrede en vrijheid
[N.B. bevat echter geen inhoud]

Doos 4: Preken

- Preken 1950 – 1956, tweede periode te Vinkeveen
- Varia:

Verklaring doorlopend recht van toegang [K.N.I.L.], z.d.

Verklaring L.B. Hartog aangaande het sneuvelen van Piet Dijkstra, 4 maart 1942

Brief aan Gerben en Tineke Sybesma, van Christine J. van der Maaten – Zaal, 21 november 1976

De Kerkbank, uitgave Gereformeerde Kerk te Vinkeveen, inclusief een ‘In Memoriam ds. G.J. Sybesma’, jrg. 8 nr. 90, 25 juni 1977

Liturgie ‘Storm en vuur’, belijdenisdienst, Vinkeveen, Pinksteren, 14 mei 1978

Dedemvaartsche Kerkbode, gewijd aan ds. J Sybesma, 23 april 1931